

Силабус курсу СОЛЬНИЙ СПІВ

за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво»
галузі знань 02 «Культура і мистецтво»
Освітня кваліфікація: Бакалавр музичного мистецтва
Роки навчання: 1-4. Семестри: I-VIII.
Кількість кредитів: 32.
Мова викладання: українська.

Керівник курсу

Овсянніков В'ячеслав Георгійович, кандидат мистецтвознавства, старший викладач кафедри «Музичне мистецтво естради»

Контактна інформація: ovsiannikov.vg@gmail.com

Пререквізити та постреквізити дисципліни

Пререквізити: «Теорія музики», «Сольфеджіо», «Постановка голосового апарату»

Постреквізити: «Вокальне аранжування», «Клас вокального ансамблю», «Методика викладання фахових дисциплін», «Майстерність актора», «Концертно-виконавська практика»

Призначення дисципліни

Курс предмету «Сольний спів» належить до дисциплін професійного спрямування й призначений сформуванню у студентів комплекс професійних практичних навичок. В процесі вивчення дисципліни «Сольний спів» бакалавр повинен отримати певні знання з історії розвитку вокально-джазової культури, вивчити історію та популяризувати українську культуру, здобути професійні вокальні навички, накопичити музично-слуховий досвід та набути виконавської майстерності на публічних виступах. Засвоєння отриманих теоретичних та практичних знань відбувається на індивідуальних заняттях та при виконанні самостійної роботи.

Мета:

Підготовка фахівців високої кваліфікації по спеціальності «Сольний спів», яка обґрунтована тим, що цей жанр потребує значної кількості фахівців з вищою освітою у галузі музичного естрадного мистецтва в Україні. Це зумовлено потребами концертних організацій, начальних закладів, де існують естрадні відділення.

Сформуванню умінь і навички сучасного професійного вокального мистецтва, звукоутворення і утримання звуку, дикції та артикуляції, розширення та закріплення діапазону, допомогти розвитку художньо-образного мислення, виявленню їх творчого потенціалу; сприяти реалізації набутих знань, умінь і навичок в подальшій професійній діяльності.

Завдання:

Сприяння всебічному розвитку виконавської майстерності, досягненню фахівцями високого професійного рівня.

- осмислення та розуміння співаком свого голосового апарату, як винятково індивідуального, персонального, сольного музичного інструменту;
- професійне оволодіння голосовим апаратом, диханням та технічними навичками в комплексі з вокально-музичними та акторськими даними, які давали б змогу студентам осмислено розкривати драматургію творів;
- оволодіння індивідуальною манерою виконання естрадних пісень;
- розширення музичної та загальної культури студентів;
- навчитися підбирати репертуар відповідно до своїх вокальних здібностей та навичок.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- будову голосового та дихального апарату;
- основи співацького дихання;
- гігієна голосу, голосовий режим, дикція, артикуляція, висока співоча позиція, грудний та головний резонатори, як ними користуватися, регістри, діапазон, слово та музична фраза;
- методи постановки голосу, розвитку вокальної техніки і культури співацького звуку;
- особливості засвоєння та виконання інструктивно-технічного матеріалу (гами, вправи, етюди, вокалізи);
- стиль, жанр, динамічні та емоційні відтінки, виконання в індивідуальній манері;
- орієнтуватися в джазових стилях: блюз, свінг, бі-боп, фрі-джаз, джаз-рок, фанк, соул, латино-джаз та ін.
- слово, драматургію твору.

Студент повинен вміти:

- професійно використовувати теоретичні знання на практиці;
- вільно володіти співацьким апаратом, володіти різними вокальними техніками (гроулінг, скримінг, вібрато, глісандо, фальцет, йодль, штробас, драйв, субтон, мікст), вміти співати у супроводі фонограми чи концертмейстера та а capella;
- працювати над музичним та літературним текстом;
- вільно читати нотний текст;
- виявляти високу акторську виразність;
- застосовувати навички синтетичного мистецтва, хореографії та сценічної мови;
- володіти методичними прийомами;
- аналізувати музичний твір, мелодичну та гармонічну структуру;
- аналізувати виконання своїх творів та інших студентів, артистів-співаків;
- професійно володіти культурою співу та слова, підбирати відповідний репертуар;
- формувати індивідуальну вокально-виконавську манеру співу;
- володіти методикою роботи над вокальними вправами, вокалізами, творами різної форми, жанру, стилю;
- виконувати на високопрофесійному рівні твори різних стилів та жанрів світового надбання класичної та джазової музики, народної пісні;
- формувати власний репертуар, власний стиль та акторську поведінку на сцені.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Сольний спів» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні

- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність бути критичним і самокритичним;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові)

- здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності;
- здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності;
- здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

Відповідно до освітньої програми «Музичне мистецтво естради», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Сольний спів»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3

Зміст і структура курсу

Протягом восьми семестрів вивчення навчальної дисципліни «Сольний спів» студенти закріплюють та поглиблюють знання, вдосконалюють вміння та навички.

ТЕМА	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Всього	У тому числі					Всього	У тому числі				
		лекції	семінари	Практ.	Індивід. роб.	Самос. робота		Лекції	семінари	Практичні	Індивід.	Самос. робота
МОДУЛЬ 1.												
Тема 1. Виявлення голосових даних.	28				12	16	36				6	30
Тема 2. Робота над репертуаром.	28				12	16	36				6	30
Тема 3. Опрацювання високої співочої позиції.	28				12	16	36				6	30
Тема 4. Відчуття резонаторів та їх значення.	28				12	16	36				6	30
Всього за модулем	112				48	64	144				24	120
МОДУЛЬ 2.												
Тема 5. Рухливість нижньої щелепи в процесі звукоутворення.	37				21	16	36				6	30
Тема 6. Дикція та артикуляція.	37				21	16	36				6	30
Тема 7. Чистота інтонування.	37				21	16	36				6	30
Тема 8. Вирівнювання звучання голосних та приголосних	37				21	16	36				6	30
Всього за модулем	148				84	64	144				24	120

МОДУЛЬ 3.

Тема 9. Слово і музична фраза.	32			16	16	36				6	30
Тема 10. Відпрацювання тембрального забарвлення голосу на даному діапазоні.	32			16	16	36				6	30
Тема 11. Протяжне, кантиленне звучання романсів, народних та ліричних пісень.	32			16	16	36				6	30
Тема 12. Удосконалення дихання та голосоведення.	32			16	16	36				6	30
Всього за модулем	128			64	64	144				24	120

МОДУЛЬ 4.

Тема 13. Робота над голосоведенням, диханням.	37			21	16	36				6	30
Тема 14. Динамічні відтінки	37			21	16	36				6	30
Тема 15. Робота над репертуаром, підбір репертуару.	37			21	16	36				6	30
Тема 16. Робота над літературним текстом та музичною фразою	37			21	16	36				6	30
Всього за модулем	148			84	64	144				24	120

МОДУЛЬ 5.

Тема 17. Робота над художнім виконанням творів.	32			16	16	36				6	30
Тема 18. Зв'язок дихання зі словом.	32			16	16	36				6	30
Тема 19. Робота над чіткою і ясною вимовою слова в пісні.	32			16	16	36				6	30
Тема 20. Боротьба з форсованим звуком.	32			16	16	36				6	30
Всього за модулем	128			64	64	144				24	120

МОДУЛЬ 6.

Тема 21. Удосконалення вокально-технічних засобів виразності.	38			21	17	32				4	28
Тема 22. Художня інтерпретація та розуміння стилів, жанрів.	38			21	17	32				4	28
Тема 23. Художня інтерпретація та розуміння стилів, жанрів.	38			21	17	32				4	28
Тема 24. Робота над розкриттям драматургії пісні та її художнього змісту.	38			21	17	32				4	28
Всього за модулем	152			84	68	128				16	112

МОДУЛЬ 7.

Тема 25. Удосконалення вокально-технічних прийомів.	50			32	18	29				4	25
Тема 26. Робота над розкриттям драматургії пісні та її художнього змісту.	50			32	18	29				4	25
Всього за модулем	100			64	36	58				8	50

МОДУЛЬ 8.

Тема 27. Перевірка самостійної роботи студентів, їх професійна науково-обґрунтована аргументація свого трактування виконуваних творів.	46				27	19	26				1	25
Тема 28. Робота над дипломними номерами. Акторське та пластичне рішення вокальних творів.	46				27	19	29				4	24
Всього за модулем	92				54	38	55				5	49
ВСЬОГО	960				498	462	960				149	811

Літературні джерела:

1. С. Ріггс. Спів для зірок. - М. 2000.
2. Л. Дорошенко. Поради співакам-солістам. – К. 1958.
3. П. Голубев. Советы молодым педагогам - вокалистам. – М. 1963.
4. О. Павлицев. Методика постановки голоса. – М. – Л. 1964.
5. Л. Дмитриев. Голосообразование у певцов. – М. 1961.
6. А. Егоров. Гигиена голоса и его физиологические основы. – М. 1962.
7. В. Морозов. Тайны вокальной речи. – Л. 1967.
8. Г. Комарович. Практические советы начинающему певцу. – Л. 1983.
9. Актуальные проблемы музыкального образования. Вид-во “Музична Україна ”. – К. 1986.
10. В. Симоненко. Мелодии джаза. – К.: Музична Україна, 1984.
11. О. Білаш. Вибрані пісні. – К., 1980.
12. Збірник «Лемківські народні пісні». – Музична Україна, 1970.
13. Пісенник „Співає молодь України”. – К., 1999.
14. В. Голубев. Советы молодым педагогам-вокалистам. – Музгиз, 1968.
15. О. Далецький. Вокальні вправи у вихованні співака. – К., 1974.
16. Л. Дмитриев. Основы вокальной педагогики. Учебное пособие для музыкальных ВУЗов, 1968.
17. А. Кантарович. Культура вокального слова. – Музгиз, 1957.
18. А. Менабени. Методика обучения сольному пению. – 1987.
19. Н. Переверзев. Исполнительская интонация. – Музгиз, 1989.
20. И. Колодуб. О традициях украинской вокальной школы. – К., 1984.
21. Л. Ярославцева. Зарубежные вокальные школы. – М., 1981.
22. В. Симоненко. Лексикон джаза. – Л., 1978.
23. М. Егорычева. Упражнения для развития вокальной техники. - Музична Україна, 1980.
24. М. Ткач. «Пісня для тебе». Пісні, романси, хори. - Музична Україна, 2002.
25. Хрестоматія для сольного співу. У трьох частинах. Київ. Музична Україна, 2006.
26. Л. Прохорова. Українська естрадна вокальна школа: навчальний посібник. Вінниця, 2006.

Політика навчальної дисципліни

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- публічна демонстрація, що пов'язана з тим чи іншим видом виконання сольної ансамблевої програми, проводиться у формі концертного виступу;
- іспит.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- підсумковий модульний;
- семестровий підсумковий (залік/екзамен).

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90 — 100	«відмінно»
B	82 — 89	«добре»
C	74 — 81	«добре»
D	64 — 73	«задовільно»
E	60 — 63	«достатньо»
FX	35 — 59	«незадовільно» з можливістю повторного складання
F	1 — 34	«незадовільно» з обов'язковим повторним курсом

Політика перескладання.

Перескладання модуля здійснюється за бажанням студента один раз з дозволу кафедри за наявності поважних причин, оцінюється за 20 бальною шкалою. Загальний підсумок за курс визначається шляхом додавання балів за всіма видами контролю з подальшим переведенням в національну, 100 – бальну та європейської кредитно-трансферну систему.

Політика академічної доброчесності.

Списування під час поточних занять, тестових робіт та екзамену заборонені.

Політика відвідування.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за пропуск занять без поважної причини знімаються бали (по 1 за кожне пропущене заняття). З об'єктивних причин (напр., хвороба) навчання може відбуватися в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

